

Warszawa, 22 października 2012 r.

Szanowny Pan
Waldemar Pawlak
Minister Gospodarki

Szanowny Panie Premierze,

4 lipca 2012 r. Parlament Europejski w odpowiedzi na bezprecedensową mobilizację obywateli Unii Europejskiej odrzucił większością głosów porozumienie ACTA czyli Umowę handlową dotyczącą zwalczania obrotu towarami podrabianymi (Anti-Counterfeiting Trade Agreement). Na 51 polskich eurodeputowanych, wszystkich 49 obecnych na głosowaniu plenarnym, niezależnie od reprezentowanej partii politycznej, opowiedziało się przeciwko umowie.

Odrzucenie porozumienia ACTA, przy wsparciu i udziale polskiego rządu, stało się ważnym symbolem odejścia od represyjnych środków egzekwowania praw na dobrach niematerialnych, które próbowano wprowadzić z pominięciem procesu demokratycznego. Liczne organizacje, zarówno techniczne, jak i broniące praw i wolności obywatelskich, wielokrotnie sprzeciwiały się temu porozumieniu, okazywały poparcie dla akcji i demonstracji obywatelskich oraz z radością przyjęły jego odrzucenie. Zaangażowanie rządu polskiego i polskich eurodeputowanych było w tym kontekście nie do przecenienia.

Jednakże wyciek informacji z lutego 2012 r. w sprawie umowy handlowej negocjowanej pomiędzy Kanadą a Unią Europejską (CETA) ujawnił istnienie projektowanych postanowień, które w dużej mierze powtarzają postanowienia ACTA, co na nowo wzbudziło obawy społeczeństwa. Powtarzają się też zarzuty co do nieprzejrzystego i niedemokratycznego sposobu wprowadzania przepisów karnych w umowie handlowej.

Pomimo atmosfery tajemnicy otaczającej negocjowane porozumienie, Komisja Europejska niedawno potwierdziła, że w obecnej wersji CETA pojawiają się sankcje karne odpowiadające szeroko krytykowanym postanowieniom ACTA. Te nieproporcjonalne środki karne są przeznaczone także do walki z niekomercyjnym wykorzystywaniem utworów chronionych prawem autorskim, w tym działaniami o charakterze kulturalnym, i wymierzone przeciwko zarówno praktyce społecznej, napędzającej innowację i rozwój nowych modeli biznesowych, jak i reformie praw autorskich i praw pokrewnych, niezbędnej w celu dostosowania prawa do dzisiejszych możliwości technicznych.

Negocjowanie sankcji karnych należy do kompetencji krajów członkowskich Unii Europejskiej, a zatem odpowiedzialne są za to rządy reprezentowane przez Radę Unii Europejskiej. Dlatego też, nawiązując do deklaracji składanych w związku z odrzuceniem ACTA, wzywamy polski rząd, aby w toku trwających właśnie negocjacji sprzeciwił się wszelkim zawartym w projekcie CETA postanowieniom, które zagrażają prawom i wolnościom obywateli oraz kontynuują represyjną politykę egzekwowania praw na dobrach niematerialnych.

Oczekujemy, że Polska podejmie aktywne działania w celu usunięcia z CETA (oraz wszelkich innych umów i porozumień handlowych, obecnych i przyszłych) nieproporcjonalnych sankcji karnych, jak również wszystkich innych represyjnych klauzul dotyczących praw autorskich. Takie przepisy nie powinny znajdować się w treści umów handlowych, zwłaszcza jeśli negocjacje prowadzone są w trybie tajnym, bez demokratycznej debaty. W pierwszym rządzie oczekujemy jednak, że rząd polski upubliczni swoje stanowisko negocjacyjne dotyczące CETA oraz zawartych w projekcie tej umowy sankcji karnych.

Obowiązkiem polskiego rządu jest podjęcie tych działań podczas rundy negocjacyjnej, trwającej od 15 do 26 października 2012 r., jak również zapewnienie, że ostateczna wersja umowy będzie szanować prawa podstawowe obywateli oraz decyzję Parlamentu Europejskiego, który opowiedział się za odrzuceniem ACTA – odzwierciedlając tym samym opinię obywateli Unii Europejskiej zarówno na temat konkretnych postanowień tego traktatu, jak o nieprzejrzystego procesu ich negocjowania.

Oczekujemy na Pańską odpowiedź i podjęcie konkretnych działań.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Z wyrazami szacunku,".

Józef Halbersztadt, Internet Society Poland

Jarosław Lipszyc, Fundacja Nowoczesna Polska

Katarzyna Szymielewicz, Fundacja Panoptykon

Aleksander Tarkowski, Centrum Cyfrowe: Projekt Polska

Michał Woźniak, Fundacja Wolnego i Otwartego
Oprogramowania